

Poročilo o sprejetih zadevah na sejah senata komisije v maju 2020

V mesecu maju 2020 je senat Komisije za preprečevanje korupcije (senat komisije) v sestavi dr. Robert Šumi (predsednik), mag. Uroš Novak (namestnik predsednika) in Simon Savski (namestnik predsednika) na 4 rednih sejah obravnaval 29 zadev. V okviru obravnavanih zadev komisija v nadaljevanju posebej izpostavlja naslednje zadeve s področja izvajanja določb Zakona o integriteti in preprečevanju korupcije (ZIntPK).

1. Kršitev določb ZIntPK s področja nezdržljivosti funkcij v Občini Gornja Radgona

Komisija je v letu 2019 prejela prijavo suma kršitve določb ZIntPK župana Občine Gornja Radgona. Prijavitelj navaja, da je Občina Gornja Radgona ustanoviteljica in 51 % družbenica Doma starejših občanov Gornja Radgona d.o.o. (v nadaljevanju DSO-GR), župan pa je član skupščine DSO-GR in se tako udeležuje sej skupščine. Komisija je vpogledala v javno dostopne evidence in zaprosila za podatke in pojasnila občino Gornja Radgona ter DSO-GR. Komisija je ugotovila, da je šlo za kršitev 27. člena ZIntPK, saj župan Občine Gornja Radgona kot poklicni funkcionar, ki je tudi član skupščine DSO-GR, odloča ne le o ustanoviteljskih pravicah, ampak odloča tudi o upravljaljskih pravicah. Župan je ravnal tudi v nasprotju z 28. členom ZIntPK, saj ni v 30 dneh po izvolitvi oziroma po potrditvi mandata prenehal opravljati dejavnosti člana skupščine DSO-GR. Komisija je tako v skladu s prvim odstavkom 29. člena dne 30. 8. 2020 poslala funkcionarju opozorilo in mu določila rok, v katerem mora prenehati opravljati nezdržljivo dejavnost oziroma članstvo. Dne 20. 4. 2020 je komisija prejela dopis Občine Gornja Radgona, iz katerega izhaja, da je občinski svet občine na 2. dopisni seji dne 26. 3. 2020 sprejel sklep, da se za člana skupščine kot predstavnika družbenika Občine Gornja Radgona v družbi DSO-GR imenuje višjo svetovalko v Občinski upravi Občine Gornja Radgona. S tem je županu članstvo v skupščini DSO-GR prenehalo. Komisija je tako postopek s sklepom ustavila, saj je župan Občine Gornja Radgona dne 26. 3. 2020 odstopil iz članstva skupščine DSO-GR in s tem odpravil nezdržljivost na podlagi prvega odstavka 27. člena ZIntPK.

Senat komisije je na 3. seji, dne 7. 5. 2020, sprejel naslednji sklep:

- postopek se s sklepom ustavi, ker v obravnavani zadevi glede na zbrane podatke niso več podani razlogi za obstoj kršitve iz pristojnosti komisije.

2. Sum kršitev določb ZIntPK v Občini Novo mesto

Komisija je s postopkom začela na podlagi prijave, ki jo je prejela v letu 2018 in v kateri prijavitelj navaja sume nepravilnosti v zvezi s prenovo Glavnega trga in Rozmanove ulice v zgodovinskem jedru Novega mesta. Očitki se nanašajo na delo Zavoda za varstvo kulturne dediščine (območna enota Novo mesto), Ministrstva za kulturo in Inšpektorata RS za kulturo in medije. Komisija je v postopku vpogledala v predloženo dokumentacijo, javno dostopne podatke, Poslovni register Slovenije in aplikacijo ERAR in pri tem ni zaznala kršitev določb ZIntPK.

Senat komisije je na 3. seji, dne 7. 5. 2020, sprejel naslednji sklep:

- postopek s sklepom ustavi iz razlogov po 42. členu poslovnika.

3. Sum kršitev določb ZIntPK v javnem zavodu Dom starejših občanov Ilirska Bistrica

Senat komisije je v letu 2016 uvedel postopek na lastno pobudo, saj je bilo v predhodnem preizkusu prijave, ki se je nanašala na domnevno nezakonita ravnanja direktorice Doma starejših občanov Ilirska Bistrica (v nadaljevanju DSO Ilirska Bistrica), ugotovljen dvom, ali je direktorica kot članica/predsednica komisij za inštruktažno svetovanje dejansko opravila toliko ur svetovanja, kolikor jih je bilo izplačanih. V predhodnem preizkusu je

komisija pridobila dodatna pojasnila in dokumentacijo s strani Socialne zbornice Slovenije (v nadaljevanju: SZS) in Ministrstva za delo, družino, socialne zadeve in enake možnosti (v nadaljevanju: ministrstvo). Komisija je v okviru obravnavane zadeve v zvezi s priznavanjem obsega opravljenega inštruktažnega svetovanja, ki ni bilo v skladu s sklenjenimi akti in posledično nezakonitimi izplačili sredstev za inštruktažno svetovanje, zaznala znake kaznivega dejanja, ki se preganja po uradni dolžnosti, zato je Policijski upravi Ljubljana posredovala naznanilo kaznivega dejanja, prav tako je v zvezi z zaznanimi kršitvami Ministrstvu za delo, družino, socialne zadeve in enake možnosti izdala priporočila.

Senat komisije je na 3. seji, dne 7. 5. 2020, sprejel naslednja sklepa:

- postopek se s sklepom ustavi in odstopi v reševanje organu pregona;
- v povezavi z zadevo se določenemu ministrstvu priporoča, da:
 - izvede nadzor nad izvrševanjem Pogodb o financiranju javnih pooblastil določenega strokovnega združenja;
 - v prihodnosti dodatno preveri, ali so bila sredstva, ki jih določeno strokovno združenje navede v Poslovnem poročilu o izvajanju javnih pooblastil, porabljena skladno s sklenjenimi pogodbami in drugim pravnimi akti, ter
 - prouči, na kakšen način bi se jasno določil obseg inštruktažnega svetovanja, in da nato to tudi vključi v sklenjene pogodbe o financiranju določenega strokovnega združenja.

4. Kršitev ZIntPK s področja nezdržljivosti funkcij v združenjih slovenskih občin

Komisija je v okviru obravnave nezdržljivosti funkcij določenega župana s funkcijo v Združenju mestnih občin Slovenije sprejela sklep, da se uvede postopek ugotavljanja kršitev določb ZIntPK glede nezdržljivosti funkcij tudi za primer poklicnih županov v skupščinah pravnih oseb Združenja občin Slovenije in Skupnosti občin Slovenije. V okviru obravnave zadeve je komisija za pojasnila zaprosila Združenje občin Slovenije, Združenje mestnih občin Slovenije in Skupnost občin Slovenije, ki so jih navedene pravne osebe tudi posredovale. Komisija je v okviru postopka obravnavane zadeve zaznala kršitev določb ZIntPK v primeru nepoklicnih in poklicnih funkcionarjev (župani in podžupani), ki so bodisi člani skupščin (organ upravljanja) občinskih združenj, bodisi člani nadzornih odborov (organ nadzora), ali pa zakoniti zastopniki (organ zastopanja) teh subjektov. Pri tem pa komisija zaključuje, da bi bilo sankcioniranje vsakega posameznika – nepoklicnega in poklicnega funkcionarja, ki je zaradi zakonskih pomanjkljivosti (tudi ZIntPK) oziroma širokega opredeljevanja kategorij subjektov v nezdržljivosti funkcij nesorazmeren ukrep. Zato bo komisija pripravila priporočila Ministrstvu za javno upravo in Ministrstvu za pravosodje, naj pripravita normativne (praktične) rešitve, ki bodo na sistemski ravni uredile ter odpravile nezdržljivost nepoklicnih in poklicnih funkcionarjev (županov in podžupanov) v združenjih oziroma skupnosti občin v Republiki Sloveniji.

Senat komisije je na 3. seji, dne 7. 5. 2020, sprejel naslednje sklepe:

- sprejmejo se ugotovitve o posameznem primeru po ZIntPK, pri čemer se ugotovi kršitev določbe prvega in tretjega odstavka 27. člena ZIntPK v primeru hkratnega opravljanja funkcije (ne)poklicnega (pod)župana in članstva v organih upravljanja (skupščine), nadzora (nadzorni odbori oziroma sveti) ter zastopanja (zakoniti zastopnik) združenj oziroma skupnosti občin v Sloveniji;
- posreduje se priporočilo ter predloge zgoraj definiranih rešitev določenima ministrstvom, naj pripravita dokončno normativno (ali praktično) rešitev, s čimer se bo na sistemski ravni uredila ter odpravila nezdržljivost poklicnih funkcionarjev v združenjih oziroma skupnostih občin v Republiki Sloveniji;
- zaradi nedosledne sistemske pravne ureditve sankcioniranja nepoklicnih in poklicnih funkcionarjev (županov in podžupanov), ki so se znašli v nezdržljivosti funkcij med samim mandatom v združenjih oziroma skupnosti (mestnih) občin v Republiki Sloveniji, se prekrškovnemu organu komisije ne predlaga

preučitev okoliščin uvedbe prekrškovnih postopkov zoper prej navedene funkcionarje, ki so (bili) v nezdružljivosti funkcij;

- o ugotovitvah komisije se obvesti združenja/skupnosti občin ter se jih opozori, da morajo bodisi
 - o posamezni funkcionarji, ki so v kršitvi (nezdružljivosti funkcij), odpraviti nezdružljivost v roku 3 (treh) mesecev, bodisi
 - o spremeniti statute subjektov iz pravnih oseb javnega prava v društvo, s čimer bodo odpravili nezdružljivost tako za člane v skupščinah (organih upravljanja) kot v organih nadzora (nadzornih odborov/svetov).

5. Sum nepravilnosti na Ministrstvu za izobraževanje, znanost in šport

Komisija je v letu 2019 v vednost prejela dopis, v katerem so bili podani očitki zoper določene zaposlene na Ministrstvu za izobraževanje, znanost in šport (v nadaljevanju: MIZŠ), in sicer v zvezi z izvajanjem in nadziranjem službenih izhodov javnih uslužbencev. V okviru postopka je komisija pridobila pojasnila in dokumentacijo s strani MIZŠ in Inšpektorata za javni sektor ter vpogledala v relevantno zakonodajo s področja, na katerega so se nanašali očitki. Komisija v okviru postopka ni zaznala kršitev določb ZIntPK, zato je postopek ustavila. Je pa komisija zaznala določena korupcijska tveganja, zato je Vladi RS izdala priporočila.

Senat komisije je na 4. seji, dne 14. 5. 2020, sprejel naslednje sklepe:

- postopek se ustavi iz razlogov po 42. členu Poslovnika Komisije za preprečevanje korupcije (Uradni list RS, št. 24/12);
- Vladi Republike Slovenije se v zvezi z ugotovljenimi okoliščinami glede izdaje dovoljenj za službene izhode, kjer so bila zaznana korupcijska tveganja, izda priporočilo, da:
 - o Uredbo o delovnem času v organih državne uprave dopolni tako, da bo zajemala vsebine, vezane na vprašanje izhodov med delovnim časom, kot je to sedaj smiselno urejeno v 11. členu Pravilnika o delovnem času v Ministrstvu za izobraževanje, znanost, kulturo in šport;
 - o podredno, v kolikor realizacija priporočila iz prejšnje alineje ni mogoča, seznaniti ministrstva z zaznanimi tveganji glede ureditve službenih izhodov in izdaje posebnih stalnih dovolilnic ter jim posreduje ustrezne usmeritve glede ureditve službenih izhodov;
- Vladi Republike Slovenije se v povezavi z upravljanjem korupcijskega tveganja glede transparentnosti delovanja in z namenom krepite integritete najvišjih predstavnikov oblasti posreduje stališče komisije, da je navedene pomanjkljivosti potrebno odpraviti najpozneje v enem letu od izdaje teh priporočil, saj trenutno veljavni akti ne zagotavljajo enake obravnave javnih uslužbencev in tudi ne nadzora nad službenimi izhodi za nekatere javne uslužbence, s čimer je dopuščeno, da je oblast lahko uporabljena v nasprotju z zakonom in pravno dopustnimi cilji.

6. Sum nepravilnosti pri pripravi novele Zakona o medijih

Komisija je začela s postopkom na podlagi prijave, prejete v letu 2018, v kateri je prijavitelj navajal domnevne pritiske komercialnih in drugih radijev na tedanjega predsednika Vlade RS, da odstavi tedanjega ministra za kulturo, s tem povezan pa naj bi bil tudi predlog medijskega zakona, ki je bil posredovan v Državni zbor. Komisija je v okviru zadeve vpogledala v evidenco lobističnih stikov ter v dve zadevi, povezani s prijavo, in sicer v zvezi z kršitvami določb ZIntPK s področja lobiranja in v zvezi s sistemskimi pomanjkljivostmi pri pripravi predpisov. Iz pridobljene dokumentacije in prejetih odgovorov komisija ni potrdila kršitev ZIntPK, zato je postopek ustavila.

Senat komisije je na 5. seji, dne 21. 5. 2020, sprejel naslednji sklep:

- postopek se ustavi iz razlogov po 42. členu poslovnika.

7. Sum kršitve etike in integritete javnega sektorja pri oddaji storitev Onkološkega inštitutu

Komisija je s postopkom začela v letu 2020 na lastno pobudo, saj je na podlagi poročanja medijev zaznala morebitni sum kršitve Zakona o javnem naročanju s strani Onkološkega inštituta Ljubljana v povezavi z naročilom informacijskih storitev pri zunanjem izvajalcu ter sum kršitve etike in integritete javnega sektorja v povezavi z razrešitvijo članov sveta zavoda Onkološki inštitut. V okviru predhodnega preizkusa je komisija pridobila podatke iz aplikacije Erar, portala STATIST, portala javnih naročil, pojasnila določenega poslanca, pobudo Državnega zbora ter pojasnila Onkološkega inštituta. Komisija je v okviru obravnavane zaznala sum kršitev Zakona o javnem naročanju, zato bo Državni revizijski komisiji predlagala uvedbo postopka o prekršku zoper Onkološki inštitut Ljubljana in njeno odgovorno osebo. Komisija je zaznala tudi sum (ne) vključitve protikorupcijske klavzule v vsebino pogodbe, sklenjene med Onkološkim inštitutom Ljubljana in določenim zunanjim izvajalcem, zato bo pooblaščenca uradna oseba komisije preučila pogoje za uvedbo postopka o prekršku. Komisija je v zvezi z ravnanjem poslanca, ko je kot član Odbora za zdravstvo Državnega zbora RS v razgovoru s predstavnikoma Onkološkega inštituta priporočal naročilo storitev pri določenem ponudniku storitev, zaznala tveganja za kršitev dolžnega izogibanja nasprotju interesov, zato je Državnemu zboru RS podala priporočila. Z navedenimi ukrepi se postopek pred komisijo ustavi.

Senat komisije je na 6. seji, dne 28. 5. 2020, sprejel naslednje sklepe:

- Državni revizijski komisiji za revizijo postopkov oddaje javnih naročil se zaradi suma storitve prekrška po Zakonu o javnem naročanju predlaga uvedbo postopka o prekršku;
- pooblaščenca uradni osebi komisije se zaradi suma kršitve Zakona o integriteti in preprečevanju korupcije glede (ne) vključitve protikorupcijske klavzule zadeva odstopi v nadaljnji prekrškovni postopek;
- Informacijskega pooblaščenca in Računsko sodišče RS se obvesti o vsebini ugotovitev komisije in se jima predlaga, da iz svoje pristojnosti opravita inšpekcijski nadzor oziroma revizijo poslovanja Onkološkega inštituta;
- Vladi RS, ki imenuje predstavnike ustanovitelja v svet določenega javnega zavoda, se obvesti o vsebini ugotovitev komisije;
- Državnemu zboru RS se priporoči, da naj v sklopu sprejemanja kodeksa oziroma pravil obnašanja za poslance Državnega zbora RS upošteva zaznana tveganja ter sprejme jasna navodila v zvezi z ravnanjem poslancev glede dolžnega izogibanja nasprotju interesov, kadar delujejo izven prostorov Državnega zbora RS;
- Državnemu zboru RS se priporoči, da prouči zaznana korupcijska tveganja in jih po potrebi vključi v svoj načrt integritete ter sprejme ustrezne ukrepe za njihovo pravočasno odkrivanje, preprečevanje in odpravljanje ter določi nosilce posameznih ukrepov. Državni zbor RS najpozneje v treh mesecih od prejema priporočila obvesti komisijo o ugotovitvah in ukrepih, vezanih na zaznana korupcijska tveganja.

8. Sum kršitev etike in integritete javnega sektorja v postopku imenovanja direktorja družbe SODO

Komisija je v letu 2019 na podlagi poročanja medijev in prejetih informacij v povezavi s postopkom imenovanja direktorja družbe SODO zaznala morebitni sum kršitve ZIntPK glede izvajanja vplivov na ta postopek. Komisija je v okviru predhodnega preizkusa zahtevala in pridobila dokumentacijo in pojasnila od družbe SODO, Ministrstva za infrastrukturo, Vlade RS in Službe Vlade RS za zakonodajo, samoiniciativno pa sta dva člana nadzornega sveta družbe SODO komisiji posredovala več svojih izjav in odgovorov. Komisija v okviru obravnave zadeve ni ugotovila kršitev določb ZIntPK, zato je postopek ustavila, ugotovitve pa bo upoštevala pri izdelavi systemskega načelnega mnenja. V zvezi z zaznanimi tveganji je komisija Vladi RS poslala priporočila.

Senat komisije je na 6. seji, dne 28. 5. 2020, sprejel naslednje sklepe:

- sprejme se predmetne zaključne ugotovitve;

- postopek se ustavi, ker v obravnavani zadevi glede na zbrane podatke ni mogoče potrditi obstoja kršitev iz pristojnosti komisije;
- ugotovitve se upoštevajo pri izdelavi sistemskega načelnega mnenja o kadrovanjih v subjektih javnega sektorja oziroma subjektih s prevladujočim vplivom države oziroma lokalnih skupnosti;
- Vladi RS se priporoča pregled poslovnika Vlade RS glede identificiranih tveganj v povezavi s predlaganjem in glasovanjem na dopisnih sejah Vlade RS in se ji predlaga ureditev na način zagotavljanja kворuma pri glasovanju.

Prekrškovna statistika

1. Uvedeni prekrškovni postopki

Področje	število
Nasprotje interesov	1
Skupno število vseh uvedenih prekrškovnih postopkov	1

2. Izdane odločbe o prekršku

Področje	število
Skupno število vseh izdanih prekrškovnih odločb	0

3. Izrečena opozorila po ZP-1

Področje	število
Skupno število vseh izrečenih opozoril	0